

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти

Затверджено

На засіданні кафедри початкової та дошкільної
освіти факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № __ від ____ _____ 2020 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни
«ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА»,
що викладається в межах ОПІ (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 012 Дошкільна освіта

Львів 2020 р.

Назва дисципліни	Дитяча література
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра початкової та дошкільної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	012 Дошкільна освіта
Викладачі дисципліни	Мацевко-Бекерська Лідія Василівна, доктор філологічних наук, професор кафедри початкової та дошкільної освіти Жаркова Роксолана Євгенівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
Контактна інформація викладачів	liidiya.matsevko-bekerska@lnu.edu.ua ; (032) 239-45-82, м. Львів roksolana.zharkova@lnu.edu.ua ; 097 58 43 319
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) (вул. Туган-Барановського, 7, ауд. 45). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Viber та інші ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладачів.
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/dytiacha-literatura-012-do
Інформація про дисципліну	Курс розроблений для того, щоб студенти могли зрозуміти, системно осмислити і засвоїти основні аспекти дитячої літератури. Водночас зміст курсу призначений для відпрацювання навичок компетентного читання, умінь цілісно аналізувати літературно-художній твір, історико-літературний процес, теоретичний концепт, а також оволодіти основами методики викладання літературного читання. Після вивчення курсу бакалаври оволодіють необхідним комплексом знань та умінь для подальшої самостійної роботи у сфері дитячого читання, навчатися самостійно проводити цілісний поетикальний та методичний аналіз тексту. Курс розроблений таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб здобути якісну освіту в ділянці літературознавства та методики читання. Тому в курсі представлений і огляд концепцій літературознавчого дискурсу, і аналіз процесів та інструментів, що потрібні для здійснення кваліфікованого літературознавчого та методичного аналізу художнього тексту.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Дитяча література» є однією із нормативних дисциплін з спеціальності 012 Дошкільна освіта для освітньо-професійної програми рівня освіти бакалавр, яка викладається у I семестрі в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Дитяча література» є визначення, осмислення та практичне опанування особливостей предмету вивчення; ознайомлення студентів з літературним процесом в українському та світовому письменстві у дискурсі дитячого читання; окреслення історико-літературного, науково-дослідницького, культурологічного контексту становлення дитячої літератури; запровадження теоретичного інструментарію сучасного літературознавства для пізнання художньо-естетичних особливостей дитячої літератури; викладення програмового матеріалу в контекстному, особистісно адаптованому вимірі; проектування змісту програми на систему методичних навиків і вмінь для практичного застосування у педагогічній діяльності в умовах дошкільної установи; опрацювання Державного стандарту і навчальних програм у розділах мовно-літературної освітньої галузі; ознайомлення з досвідом учителів-практиків; формування навичок підготовки конспектів уроків та позакласних заходів з читання; розвиток і вдосконалення практичних умінь роботи з формування читацької, літературознавчої, бібліотечно-бібліографічної та особистісно-діяльнісної компетентності дошкільнят.
Література для	

<p>вивчення дисципліни</p>	<p>Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія української літератури для дітей: В 3 т. – К.:Веселка,1984. 2. Білецький Д. М., Гурвич Ф.Х. Дитяча література. Посібник для студентів педучилищ. – К.: Рад. школа, 1967. 3. Брандис Е.П. От Эзопа до Дж.Родари. Очерки. – М.,1980. 4. Качак Т. Б. Українська література для дітей: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2016. 352 с. 5. Качак Т. Б., Круль Л. М. Зарубіжна література для дітей: підручник. К.: Академвидав, 2014. 416 с. 6. Кіліченко Л. М. Українська дитяча література: Навчальний посібник. – К.:Вища школа, 1988. 7. Мацевко-Бекерська Л.В. Дитяча література та практикум виразного читання: Навчально-методичний посібник. – Львів, Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2005. 8. Мацевко-Бекерська Л.В. Дитяча література та практикум виразного читання: Методичні рекомендації до практичних та семінарських занять. – Львів, Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2005. 9. Ревуцький Д. Живе слово: Теорія виразного читання для школи: Перевидання. – Львів,2001. 10. Українська дитяча література. Хрестоматія: У 2 ч.: Навчальний посібник // Упор. І.А.Луценко, А.М.Подолінний, Б.Й.Чайковський. – К.: Вища школа, 1992. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія української літератури: у 8 т. – К.: Наук. думка, 1967. 2. Історія української літератури: у 2 т. – К.: Наук. думка, 1987-1988. 3. Літературознавчий словник-довідник. – К.: Академія, 1997. 4. Венгеров Л.М. Зарубіжна література. 1871-1970. Загальні питання. – К.: Вища школа, 1971. 5. Зарубежная детская литература / Стеклова Ф.И., Брауде Л.Ю., Чернявская И.С. и др. – М.: Просвещение, 1982. 6. История зарубежной литературы XVIII века. – М.: Высш. школа, 1967. 7. История зарубежной литературы XIX века. – М.: Высш. школа, 1982. 8. История зарубежной литературы конца XIX- начала XX века. Курс лекцій. – М.: Просвещение, 1970. 9. История зарубежной литературы XX века. – М.: Учпедгиз,1963.
<p>Обсяг курсу</p>	<p>6 кредити ECTS. Лекції – 32 год., практичні заняття – 64 год., самостійна робота – 84 год.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ історико-літературний, критичний, теоретичний матеріал з української та світової літератури; ✓ порівняльно-типологічний формат дитячої літератури як складової загальношкільського розвитку; ✓ особливості змісту й адаптації літературно-художніх творів відповідно до основних вікових груп; ✓ особливості категорійного апарату дитячої літератури; ✓ характерні ознаки дитячої книги; ✓ основні вимоги до змісту й оформлення книг для дітей; ✓ основні характеристики виразного читання та його значення; ✓ психологічні параметри сприймання художнього тексту дітьми різного віку; ✓ біографії та основні характеристики творчості як дитячих письменників, так і тих письменників, чиї твори включені до кола дитячого читання; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ виразно, чітко, правильно читати художній текст; ✓ робити цілісний літературознавчий і методичний аналіз програмового

	<p>твору;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ виразно, логічно та емоційно довершено декламувати художні тексти (прозові та поетичні); ✓ обґрунтовано добирати художні твори для дитячого читання; ✓ самостійно досліджувати окремі проблеми навчального курсу; ✓ правильно, на основі сучасної української літературної мови, моделювати і здійснювати комунікативну діяльність у площині читання з дошкільниками.
Ключові слова	Літературознавство, герменевтика, інтерпретація, генологія, поетика, художній образ, художній твір, літературний процес, виразне читання, методика читання.
Формат курсу	Очний
	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота
Теми	<p>Див.: СХЕМА КУРСУ</p> <p>Тема 1. Дитяча література як навчальна дисципліна у системі підготовки вчителя початкової школи і як складова дошкільної освіти.</p> <p>Тема 2. Українська дитяча література. Дитячий фольклор. Давня українська література для дітей.</p> <p>Теми 3. Нова українська література для дітей.</p> <p>Тема 4. Новітня українська література для дітей (I половина XX ст.).</p> <p>Тема 5. Новітня українська література для дітей (II половина XX ст.).</p> <p>Тема 6. Деякі проблеми сучасної української літератури для дітей.</p> <p>Тема 7. Перекладна дитяча книга XVIII ст.</p> <p>Тема 8. Перекладна дитяча книга I половини XIX ст.</p> <p>Тема 9. Перекладна дитяча книга II половини XIX ст.</p> <p>Тема 10. Перекладна дитяча книга кінця XIX – початку XX ст.</p> <p>Тема 11. Світова література для дітей періоду міжвоєн'я (1910-1940 рр.).</p> <p>Тема 12. Світова література для дітей II половини XX – початку XXI ст.</p>
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру; усний (комбінований)
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з української та зарубіжної літератури, історії України та всесвітньої історії, достатніх для сприйняття категоріального апарату дитячої літератури та методики навчання виразного читання
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки тощо) проектно-орієнтоване навчання, дискусія, різні форми інтерактивного навчання
Необхідне обладнання	Вивчення курсу передбачає використання комп'ютерних програм, доступу до мережі Інтернет
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль: 50% семестрової оцінки; макс. кількість балів – 50; • іспит: 50% семестрової оцінки; макс. кількість балів – 50 балів; <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, проект, міні-дослідження). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть результатом їхніх оригінальних досліджень чи міркувань. Для дотримання академічної доброчесності обов'язковими є: наявність посилань на використані джерела, а також точні посилання на джерела; неприпустимими є списування, втручання в роботу інших студентів. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися</p>

	<p>усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Вся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем винятково в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час виконання практичних завдань, під час виконання тематичних тестів, за результатами самостійної роботи і бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять. Під час здійснення навчального процесу недопустимими є пропуски та запізнення на заняття (без поважної причини); користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку чи екзамену	Перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань поданий в курсі, розміщеному на платформі MOODLE.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.

Схема курсу

<i>Тиждь</i>	<i>Тема, план</i>	<i>Форма діяльності (заняття), лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>	<i>Додаткова література. Ресурси в інтернеті</i>	<i>Завдання, год.</i>	<i>Термін викон.</i>
1	Тема 1. Дитяча література як навчальна дисципліна у системі підготовки вихователя дошкільного закладу і як складова дошкільної освіти.	лекція	Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
1	Заняття 1. Вступ до дитячої літератури. Виразне читання книжок для дітей. Література для і про дітей.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
1	Заняття 2. Теоретичні поняття літератури.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
2	Тема 2. Українська дитяча література. Дитячий фольклор. Давня українська література для дітей.	лекція			
2	Заняття 3. Підручники і довідкова література для дітей в сучасній Україні.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
2	Заняття 4. Дитяча література рідного краю. Література діаспори для дітей.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та	

				їхніх творів. (2 год.)	
3	Теми 3. Нова українська література для дітей.	лекція			
3	Заняття 5. Фольклор для дітей: жанри фольклору.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
3	Заняття 6. Український фольклор для дітей. Література Київської Русі.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
4	Тема 4. Новітня українська література для дітей (I половина XX ст.).	лекція			
4	Заняття 7. Нова українська література для дітей (XIX – початок XX ст.).	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
4	Заняття 8. Нова українська література для дітей (XIX – початок XX ст.).	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
5	Тема 5. Новітня українська література для дітей (II половина XX ст.).	лекція			
5	Заняття 9. Новітня українська література для дітей (I половина XX ст.)	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та	

				їхніх творів. (2 год.)	
5	Заняття 10. Новітня українська література для дітей (I половина XX ст.)	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
6	Тема 6. Деякі проблеми сучасної української літератури для дітей.	лекція			
6	Заняття 11. Новітня українська література для дітей (II половина XX ст.)	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
6	Заняття 12. Новітня українська література для дітей (II половина XX ст.)	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
7	Тема 7. Перекладна дитяча книга XVIII ст.	лекція			
7	Заняття 13. Сучасна українська дитяча література: 2000 – 2020	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
7	Заняття 14. Світова дитяча література. Перекладна дитяча книга XVIII ст. Казковий світ Шарля Перро	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
8	Тема 8. Перекладна дитяча	лекція			

	книга I половини XIX ст.				
8	Заняття 15. Перекладна дитяча книга I половини XIX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
8	Заняття 16. Перекладна дитяча книга I половини XIX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
9	Тема 9. Перекладна дитяча книга II половини XIX ст.	лекція			
9	Заняття 17. Перекладна дитяча книга I половини XIX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
9	Заняття 18. Перекладна дитяча книга II половини XIX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
10	Тема 10. Перекладна дитяча книга кінця XIX – початку XX ст.	лекція			
10	Заняття 19. Перекладна дитяча книга II половини XIX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	

10	Заняття 20. Світова дитяча література I половини XX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
11	Тема 11. Світова література для дітей періоду міжвоєнтя (1910-1940 рр.).	лекція			
11	Заняття 21. Світова дитяча література I половини XX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
11	Заняття 22. Світова дитяча література I половини XX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
12	Тема 12. Світова література для дітей II половини XX – початку XXI ст.	лекція			
12	Заняття 23. Світова дитяча література I половини XX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
12	Заняття 24. Світова дитяча література II половини XX ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
13	Тема 12. Світова література для дітей II половини XX –	лекція			

	початку ХХІ ст.				
13	Заняття 25. Світова дитяча література II половини ХХ ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
13	Заняття 26. Світова дитяча література II половини ХХ ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
14	Тема 12. Світова література для дітей II половини ХХ – початку ХХІ ст.	лекція			
14	Заняття 27. Світова дитяча література II половини ХХ ст.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
14	Заняття 28. Сучасна світова дитяча література.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
15	Тема 12. Світова література для дітей II половини ХХ – початку ХХІ ст.	лекція			
15	Заняття 29. Сучасна світова дитяча література.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	

15	Заняття 30. Сучасна світова дитяча література.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
16	Тема 12. Світова література для дітей II половини XX – початку XXI ст.	лекція			
16	Заняття 31. Сучасна світова дитяча література.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	
16	Заняття 32. Сучасна світова дитяча література. Підсумок.	практичне заняття	Зазначено у Методичних рекомендаціях до курсу	Конспект заняття, читання й опрацювання вказаних у методичних рекомендаціях творчих біографій письменників та їхніх творів. (2 год.)	